

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet 2026–2029

Kauniaisten kaupunki

Kaupunginvaltuusto 8.6.2026

Painopiste	HYTE-lupaus
Terveellisten elintapojen tukeminen, liikkuminen ja päihteidenkäyttö	#1 Edistämme liikkumista osana arkea ja varmistamme toimivan lähiliikuntaverkoston sekä seurojen kanssa tehtävän yhteistyön kaikille ikäryhmille.
	#2 Tarjoamme matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia kaikille asukkaille.
	#3 Varmistamme, että arjen lähiulkoiluympäristöt ovat helposti saavutettavia ja houkuttelevat liikkumaan. #4 Ehkäisemme päihdehaittoja ja vahvistamme mielen hyvinvointia ennaltaehkäisevin keinoin. #5 Hyödynnämme luontoa hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä.
Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys	#6 Varmistamme, että osallistuminen on kaikille saavutettavaa ja vahvistamme osallisuutta tiedolla johtaen.
	#7 Otamme asukkaat mukaan suunnitteluun ja arjen kehittämiseen sekä varmistamme, että eri ryhmien ääni kuuluu. #8 Edistämme kulttuurihyvinvointia tarjoamalla saavutettavia ja kaksikielisiä kulttuuripalveluja kaikille ikäryhmille.
	#9 Hyödynnämme monimuotoisuutta kaupungin voimavarana kaikessa toiminnassa. #10 Varmistamme kaksikielisen, selkokielen ja saavutettavan palveluviestinnän.
Asukkaiden hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	#11 Vähennämme yksinäisyyttä vahvistamalla kohtaamispaikkoja ja vertais- sekä yhteisöllistä toimintaa.
	#12 Teemme tiivistä yhteistyötä yhdistysten ja yhteisöjen kanssa syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja matalan kynnyksen toiminnan vahvistamiseksi. #13 Edistämme sujuvia oppimisen ja työllistymisen polkuja koko elinkaaren ajan sekä vahvistamme eri taustoista tulevien lasten ja nuorten oppimisen ja koulupolun sujuvuutta.
Asukkaiden arkiympäristön turvallisuuden vahvistaminen	#14 Ehkäisemme kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa sekä vahvistamme turvallista arkea. #15 Kehitämme ikä- ja lapsiystävällistä, turvallista ja saavutettavaa arkiympäristöä kaikille.

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy

Tavoite 2026–2029: Edistämme arjen aktiivisuutta, vahvistamme terveellisiä elämäntapoja ja ehkäisemme päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Kehitämme lähiliikuntapaikkoja ja ulkoilualueita, jotta ne tukevat arkiaktiivisuutta, hyvinvointia ja kaikkien asukkaiden mahdollisuuksia liikkua. (HYTE-lupaukset #1–#3).
- Toteutamme liikkumisen edistämisen ohjelmaa ja laajennamme matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia arkiaktiivisuuden lisäämiseksi. (HYTE-lupaus #2).
- Vahvistamme mielenterveyttä ja ehkäisemme päihdehaittoja toteuttamalla ennaltaehkäisevää päihdetyötä sekä mielen hyvinvointia tukevia toimenpiteitä kouluissa ja yhteisöissä. (HYTE-lupaukset #4–#5).

Painopiste 2: Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys

Tavoite 2026–2029: Vahvistamme osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden mahdollisuuksia tulla kuulluksi kaupungin toiminnassa ja arjen ympäristöissä.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Kehitämme osallistumisen rakenteita ja vahvistamme osallisuustyötä tiedolla johtamisen avulla. (HYTE-lupaus #6).
- Tuemme vaikuttamistoimielimiä ja vahvistamme erityisesti nuorten sekä muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallistumismahdollisuuksia. (HYTE-lupaukset #7–#8).
- Edistämme kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden saavutettavuutta sekä vahvistamme kaksikielisyyttä. (HYTE-lupaukset #9–#10).

Painopiste 3: Asukkaiden hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen

Tavoite 2026–2029: Ehkäisemme yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä vahvistamme yhteisöllisyyttä ja vertaisuutta matalan kynnyksen ennaltaehkäisevien palvelujen avulla. Painotamme toimintaa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tukemiseen.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Kehitämme matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja ja vahvistamme yhteisöllistä toimintaa eri ikäryhmille. (HYTE-lupaus #11).
- Vahvistamme yhteistyötä yhdistysten ja kolmannen sektorin kanssa syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja yhteisöllisyyden tukemiseksi. (HYTE-lupaus #12).
- Edistämme oppimisen ja työllistymisen polkujen sujuvuutta elämän eri vaiheissa. (HYTE-lupaus #13).

Painopiste 4: Asukkaiden arkiympäristön turvallisuuden vahvistaminen

Tavoite 2026–2029: Turvaamme kaikille turvallisen ja esteettömän arkiympäristön. Vahvistamme turvallisuuden tunnetta sekä ehkäisemme väkivaltaa, kiusaamista ja onnettomuuksia kehittämällä yhteisiä toimintamalleja.

Keskeiset toimenpiteet hyvinvointisuunnitelmassa:

- Toteutamme kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn tähtääviä yhteisiä toimintamalleja kouluissa ja varhaiskasvatuksessa sekä lisäämme tietoisuutta lähisuuhdeväkivallasta.(HYTE-lupaus #14).
- Kehitämme turvallisen ja kestäväen liikkumisen ratkaisuja osana kaupunkiympäristön suunnittelua ja kehittämistä. (HYTE-lupaus #15).

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy	Tavoite 2026–2029: Edistämme arjen aktiivisuutta, tuemme terveellisiä elämäntapoja ja ehkäisemme päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä. HYTE-lupaukset #1-#5
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	1. Kehitämme Move!-mittausten hyödyntämistä koulu yhteisön, kouluterveydenhuollon ja liikuntatoimijoiden yhteistyönä sekä edistämme hyvinvointivalmentaja-toiminnan kehittämisedellytyksiä. Seuraamme vaikuttavuutta sukupuoli- ja ikäerittelyn tiedon avulla ja kohdennamme toimenpiteitä tarpeen mukaan.
	2. Varmistamme Harrastamisen Suomen mallin toteutumisen kaikissa kouluissa ja vahvistamme vaikuttavuutta etsivällä harrastustyöllä. Seuraamme harrastusvalintoja sukupuolittain ja poistamme mahdollisia osallistumisen esteitä.
	3. Selvitämme mahdollisuuksia kehittää koulu- ja päiväkotipihojen viihtyisyyttä ja liikkumisolosuhteita.
	4. Vahvistamme lasten ja nuorten terveyttä ja ehkäisemme päihteiden, nikotiinituotteiden, sähkötupakan ja rahapelaamisen käyttöä teemallisilla huoltajailloilla sekä kohdennetulla viestinnällä ja keskusteluilla kouluissa, nuorisotiloissa ja liikuntapaikoilla. Toteutamme viestinnän sukupuolisensitiivisesti huomioiden sukupuolten erilaiset päihderiskit ja kokemukset.
	5. Vahvistamme lasten luontosuhdetta ja luonnon hyvinvointivaikutusten hyödyntämistä arjessa varhaiskasvatuksessa ja kouluissa osana kestävän kehityksen ikäkausittaista polkua.
Painopiste 2: Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys	Tavoite 2026–2029: Vahvistamme osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden mahdollisuuksia tulla kuulluksi kaikilla elämänalueilla. HYTE-lupaukset #6-#10
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	6. Huomioimme lasten oikeuksien näkökulman kaikessa toiminnassa, vahvistamme lasten osallisuutta ja kuulluksi tuleamista sekä tarkastelemme kokemuksia myös sukupuolen näkökulmasta. Ehkäisemme rasismia ja syrjintää vahvistamalla yhdenvertaisuustyötä, varhaista puuttumista sekä jatkuvaa keskustelua kouluissa ja varhaiskasvatuksessa.
	7. Vahvistamme nuorten vaikuttamismahdollisuuksia kehittämällä nuorisovaltuuston toimintaa sekä nuorten osallistumisen rakenteita siten, että nuorten ääni kuuluu entistä vahvemmin kaupungin päätöksenteossa ja palvelujen suunnittelussa. Samalla hyödynnämme nuorisovaltuustoa nuorten osallistumisen toimintamallien ja käsitteistön kehittämisessä.
	8. Tuemme perheiden hyvinvointia ja vahvistamme kulttuuri- ja kirjastopalveluiden saavutettavuutta järjestämällä yhteistapahtumia avoimen perhetoiminnan sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhteistyönä. Toiminnassa huomioidaan lasten ja perheiden kulttuurikasvatusta tukevat sisällöt soveltuvin osin.
	9. Vahvistamme koulujen ja varhaiskasvatuksen kielitietoista toimintakulttuuria (suomi, ruotsi, selkokieli) kaikilla koulutusasteilla. Kehitämme yhteisiä materiaaleja, toimintatapoja ja tulkkausratkaisuja kodin ja kasvatuksen yhteistyön tueksi sekä edistämme sukupuolisensitiivistä viestintää ja yhdenvertaisia käytäntöjä.

Painopiste 3: Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	Tavoite 2026–2029: Ehkäisemme yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä vahvistamme yhteisöllisyyttä ja vertaisuutta matalan kynnyksen ennaltaehkäisevien palvelujen avulla. Painotamme toimintaa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tukemiseen. HYTE-lupaukset #11-#13
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	10. Vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja yhteenkuuluvuutta varmistamalla riittävän määrän läsnä olevia ja turvallisia aikuisia koulu yhteisöissä sekä edistämällä rakenteita, jotka vähentävät segregatiota ja polarisaatiota. Samalla vahvistamme S2- ja R2-oppilaiden kielen oppimisen tukea sekä heidän kiinnittymistään koulu yhteisöön osana yhteisöllisyyttä vahvistavia toimenpiteitä.
	11. Kehitämme Granimallin toimintaa ja edistämme etsivän harrastustyön toimintamalleja haavoittuvassa asemassa olevien nuorten tavoittamiseksi. Kohdennamme toimintaa huomioiden eri sukupuolten erilaiset haavoittuvuuden muodot, kuten yksinäisyyden ja sosiaalisen eristäytymisen.
	12. Vahvistamme lasten ja nuorten oppimisen, jatko-opintojen ja työllistymisen polkua tiivistämällä yhteistyötä koulujen, oppilaitosten, etsivän nuorisotyön ja seudullisten toimijoiden kanssa. Huomioimme sukupuolten väliset erot esimerkiksi koulutusvalinnoissa, oppimisessa ja hyvinvoinnissa ja kohdennamme tukea tarpeen mukaan.
Painopiste 4: Aukkaiden arkiympäristön turvallisuuden vahvistaminen	Tavoite 2026–2029: Turvaamme kaikille turvallisen ja esteettömän arkiympäristön. Vahvistamme turvallisuuden tunnetta sekä ehkäisemme väkivaltaa, kiusaamista ja onnettomuuksia kehittämällä yhteisiä toimintamalleja.. HYTE-lupaukset #14-#15
Lapset ja nuoret	Toimenpiteet 2026-2029
	13. Varmistamme yhteisen kiusaamisen ehkäisyn toimintamallin käytön kaikissa Kauniaisten esiopetuksen yksiköissä ja kouluissa, seuraamme kiusaamiskokemuksia sukupuolittain sekä ehkäisemme nuorten rikoksilla oireilua yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa. Vahvistamme kouluissa myönteistä vuorovaikutusta ja yhteisöllistä toimintakulttuuria.
	14. Edistämme lapsi- ja nuorisoystävällistä sekä turvallista arkiympäristöä kehittämällä leikki-, liikunta- ja oleskelupaikkoja lasten ja nuorten tarpeet huomioiden. Vahvistamme heidän osallistumistaan ympäristön suunnitteluun ja palautteen antamiseen esimerkiksi koulujen, nuorisovaltuuston ja nuorisotyön kautta.

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy	Tavoite 2026–2029: Edistämme arjen aktiivisuutta, vahvistamme terveellisiä elämäntapoja ja ehkäisemme päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä. HYTE-lupaukset #1-#5
Työikäiset	Toimenpiteet 2026-2029
	1. Kohdennamme liikuntaneuvonnan ja matalan kynnyksen liikuntatarjonnan tavoittamista sukupuolisensitiivisesti ja yhdenvertaisesti. Seuraamme osallistumista sukupuolen ja muiden keskeisten taustatekijöiden mukaan sekä kehitämme tarjontaa tarpeen mukaan.
	2. Kannustamme vähän liikkuvia työikäisiä lisäämään arkiaktiivisuutta matalan kynnyksen liikuntakokeiluilla ja yhteisöllisillä kampanjoilla sekä tarjoamalla helposti saavutettavaa tietoa liikkumisen hyödyistä. Samalla lisäämme matalan kynnyksen liikkumismahdollisuuksia tavoitteena kasvattaa säännöllisesti liikkuvien osuutta, kohdentamalla toimenpiteitä erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin.
	3. Kohdennamme ehkäisevää työtä sukupuolisensitiivisesti huomioiden erilaiset riskikäyttäytymisen profiilit ja tavoittamiskanavat. Huomioimme materiaaleissa myös stressin ja psyykkisen kuormituksen taustatekijöinä sekä teemme viestintää ja ehkäisevää työtä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.
Ikääntyneet	Toimenpiteet 2026-2029
	1. Lisäämme matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia, jotta vähintään kerran viikossa liikuntaa harrastavien sekä liikkumissuosituksat täyttävien ikääntyneiden osuus kasvaa. Suunnittelemme toiminnan yhdenvertaisesti eri sukupuolia sekä eri kieli- ja kulttuuritaustoja huomioiden, ja seuraamme osallistumista sukupuolen ja taustan mukaan.
	2. Kehitämme ikääntyneille suunnattuja vapaan sivistystyön liikuntakursseja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Toimintaa suunnitellaan osallistujien tarpeita kuunnellen ja kohdennetaan kustannustehokkaasti erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville. Viestimme yhdenvertaisesti ja sukupuolisensitiivisesti, jotta toiminta tavoittaa monipuolisesti eri osallistujia ja tukee yksinäisyyden ehkäisyä.
	3. Kartoitamme mahdollisuuksia hyödyntää lähiluontoreittejä turvallisesti senioreiden arjessa. Lisäämme tietoisuutta helposti saavutettavista ulkoilupaikoista ja tuemme niiden käyttöä yhteistyössä kaupungin, hyvinvointialueen ja järjestötoimijoiden kanssa ilman uusia investointeja. Hyödynnämme ja kehitämme esteettömiä kävelyreittejä kuvaavaa karttamateriaalia, joka tukee senioreiden turvallista liikkumista.
	4. Toteutamme senioreille suunnattua viestintää alkoholin kohtuukäytöstä ja hyvinvointia tukevista elintavoista yhteistyössä hyvinvointialueen ja paikallisten toimijoiden kanssa. Viestintää kokeillaan käytännössä ja sen toimivuutta arvioidaan osana toteutusta. Kohdennamme viestintää senioreiden olohuonetoimintaan, tapahtumiin ja kaupungin viestintäkanaviin.

Painopiste 1: Terveelliset elintavat, liikkuminen ja päihdehaittojen ehkäisy	Tavoite 2026–2029: Edistämme arjen aktiivisuutta, vahvistamme terveellisiä elämäntapoja ja ehkäisemme päihdehaittoja kaikissa ikäryhmissä. HYTE-lupaukset #1-#5
Poikkileikkaavat tavoitteet ja toimenpiteet	Toimenpiteet 2026-2029
	<p>1. Edistämme liikkumisen yhdenvertaisuutta tarjoamalla matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia eri väestöryhmille sekä kehittämällä harrastamisen saavutettavuutta huomioimalla taloudelliset esteet (esim. maksuttomat tai edulliset kokeilut, välineiden lainaus ja ohjaus harrastusten pariin). Huomioimme toiminnassa saavutettavuuden, osallisuuden sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten asukkaiden osallistumismahdollisuudet.</p>
	<p>2. Hyödynnämme Kauniaisten monipuolisia luontoympäristöjä hyvinvoinnin, oppimisen ja osallisuuden edistämiseksi. Kannustamme varhaiskasvatusta, oppilaitoksia ja asukkaita hyödyntämään luontoa osana opetusta, liikuntaa ja vapaa-ajan toimintaa yhteistyössä kaupungin ja paikallisten toimijoiden kanssa ja huomioimme toiminnassa saavutettavuuden, osallisuuden sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten asukkaiden osallistumismahdollisuudet.</p>
	<p>3. Kehitämme ja ylläpidämme lähiliikuntapaikkoja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä lisäämme niiden houkuttelevuutta ja saavutettavuutta eri väestöryhmille. Varmistamme esteettömyyden, selkeän ja monikielisen viestinnän sekä tarjoamme matalan kynnyksen ohjattua toimintaa, joka tukee eri kieli- ja kulttuuritaustaisten asukkaiden osallistumista.</p>

Painopiste 2: Mielen hyvinvointi: Osallisuus, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys	Tavoite 2026–2029: Vahvistamme osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja asukkaiden mahdollisuuksia tulla kuulluksi kaupungin toiminnassa ja arjen ympäristöissä. HYTE-lupaukset #6-#10
Työikäiset ja ikääntyneet	Toimenpiteet 2026-2029
	4. Vahvistamme asukkaiden ja eri väestöryhmien mahdollisuuksia osallistua kaupungin suunnitteluun ja arjen kehittämiseen kehittämällä osallistumisen ja palautteen kanavia. Vaikuttamistoimielimet otetaan mukaan riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta niillä on aito mahdollisuus vaikuttaa käsiteltäviin asioihin.
	5. Madallamme kulttuuriin osallistumisen kynnystä ja vahvistamme kulttuurihyvinvointia kehittämällä kulttuuriin ohjaavia ja osallistumista tukevia toimintamalleja yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Vahvistamme kulttuurin saavutettavuutta, kaksikielisyyttä ja arjen hyvinvointia kaikissa ikäryhmissä sekä teemme yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi.
	6. Edistämme kotoutumista ja monimuotoisuutta tarjoamalla kansalaisopistossa maksuttoman kurssin uusille asukkaille, mahdollistamalla kieliharjoittelun kaupungin palveluissa sekä lisäämällä matalan kynnyksen suomen ja ruotsin kielen keskusteluryhmiä yhteistyössä järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Huomioimme eri ryhmien tuen tarpeet ja palvelujen saavutettavuuden, jotta osallistuminen on yhdenvertaista.
	7. Vahvistamme eri väestöryhmien tiedonsaantia ja osallisuutta kehittämällä saavutettavaa, monikielistä ja selkeää viestintää, joka kokoaa yhteen hyvinvointia, palveluja ja tapahtumia koskevaa tietoa. Hyödynnämme digitaalisia, painettuja ja yhteisölähtöisiä kanavia sekä varmistamme keskeisen tiedon saatavuuden selkokielellä ja tarvittaessa muilla kielillä.
Poikkileikkaavat tavoitteet ja toimenpiteet	Toimenpiteet 2026-2029
	4. Vahvistamme osallisuutta ja yhdenvertaisuutta järjestämällä eri kohderyhmille avoimia keskustelutilaisuuksia ja hyödyntämällä niistä saatua tietoa päätöksenteossa ja palvelujen kehittämisessä. Huomioimme toiminnassa saavutettavuuden, osallisuuden sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten asukkaiden osallistumismahdollisuudet ja vakiinnutamme maahanmuuttajaneuvoston toiminnan.
	5. Toteutamme vuosittain TEA-osallisuuskriteerien arvioinnin, jonka avulla seuraamme ja kehitämme kaupungin osallisuustyötä. Hyödynnämme arvioinnin tuloksia tiedolla johtamisessa osallisuuden, saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi.

Painopiste 3: Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	Tavoite 2026–2029: Ehkäisemme yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä vahvistamme yhteisöllisyyttä ja vertaisuutta matalan kynnyksen ennaltaehkäisevien palvelujen avulla. Painotamme toimintaa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tukemiseen. HYTE-lupaukset #11-#13
Työikäiset	Toimenpiteet 2026-2029
	8. Lisäämme yhteisöllisyyttä ja vähennämme yksinäisyyttä kehittämällä eri-ikäisille suunnattua avointa olohuonetoimintaa Kauniaisissa matalan kynnyksen kohtaamispaikkana. Seuraamme toiminnan kehittymistä kävijä- ja palautetiedon avulla ja huomioimme eri kävijäryhmien tarpeet ja osallistumisen tavat.
	9. Vahvistamme maahanmuuttajien ja kotoutujien oppimisen ja työllistymisen polkua tarjoamalla kieli- ja työelämävalmiuksia tukevia mahdollisuuksia yhteistyössä oppilaitosten, kaupungin palvelujen ja seudullisten toimijoiden kanssa.
Ikääntyneet	Toimenpiteet 2026-2029
	7. Edistämme ikääntyneiden yhteisöllisyyttä ja ehkäisemme yksinäisyyttä yhteistyössä kolmannen sektorin, asukasyhteisöjen ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa sekä hyödyntämällä hyvinvointialueen olohuonetoimintaa. Huomioimme toiminnassa, että yksinäisyys ja osallistumisen esteet voivat ilmetä eri tavoin eri sukupuolilla. Suunnittelussa otamme huomioon ikääntyneiden erilaiset elämäntilanteet sekä toimintakyvyn vaihtelun.
	8. Villa Apollon tilapilotti vuonna 2026 toteutetaan yhteistyössä Granin Lähiavun kanssa. Pilotin kokemuksia arvioidaan kevään aikana ja niiden pohjalta tarkastellaan toiminnan mahdollisia jatkuuotoja. Samalla tarkastelemme kaupungin tilojen käyttöä kokonaisuutena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta.
	9. Tuemme senioreiden elinikäistä oppimista ja osallisuutta edistämällä mahdollisuuksia oppimiseen, osallistumiseen ja osaamisen jakamiseen yhteistyössä kansalaisopiston, kirjaston ja järjestötoiminnan kanssa. Kehitämme toimintaa vaikuttavasti ja saavutettavasti eri toimijoiden vahvuuksia hyödyntäen.
Poikkileikkaavat tavoitteet ja toimenpiteet	Toimenpiteet 2026-2029
	6. Kartoitamme asukkaiden yksinäisyyden kokemusta hyvinvointikyselyllä vuonna 2028. Kehitämme yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, jotta palvelujen ulkopuolelle jääviä asiakasryhmiä tunnistetaan ja ohjataan tarkoituksenmukaisiin palveluihin.
	7. Selvitämme, miten vuokrauseriaatteita ja tilojen käyttöä kehittämällä voidaan edistää matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, tilojen monikäyttöä ja yhteisöllisyyttä osana tilaverkon kokonaisarviointia, sekä hyödynnämme kaupungin tiloja yhteisölliseen toimintaan yhteistyössä asukkaiden ja paikallisten toimijoiden kanssa.
	8. Kehitämme ja vahvistamme työllistymisen ja kotoutumisen palveluiden yhteistyötä hyvinvointialueen, työllisyysalueen sekä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Yhteistyötä tehdään jo aktiivisesti ja sitä syvennetään edelleen. Tavoitteena ovat sujuvat siirtymät koulutuksesta ja kotoutumispalveluista työelämään sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistuminen.
	8. Vakiinnutamme ruotsin- ja suomenkielisen kotoutumispolun osaksi kaupungin kotoutumisen palveluita. Tavoitteena on selkeä ja toimiva palvelukokonaisuus, jossa palveluohjaus, kielivalinnat ja siirtymät palvelujen välillä tukevat sujuvaa etenemistä kohti koulutusta ja työelämää. Yhteistyötä tehdään tiiviisti hyvinvointialueen, työllisyysalueen ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

Painopiste 4: Aukkaiden arkiympäristön turvallisuuden vahvistaminen	Tavoite 2026–2029: Turvaamme kaikille turvallisen ja esteettömän arkiympäristön. Vahvistamme turvallisuuden tunnetta sekä ehkäisemme väkivaltaa, kiusaamista ja onnettomuuksia kehittämällä yhteisiä toimintamalleja. HYTE-lupaukset #14-#15
Työikäiset	Toimenpiteet 2026-2029
	10. Ehkäisemme kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa vahvistamalla yhteisöllisyyttä, kunnioittavaa vuorovaikutusta ja turvallisia toimintaympäristöjä työikäisten ja senioreiden arjessa. Toteutamme tieto- ja keskustelutilaisuuksia yhteistyössä hyvinvointialueen ja paikallisten toimijoiden kanssa sekä vahvistamme sukupuoleen liittyvän häirinnän ja lähisuhdeväkivallan tunnistamista ja ohjausta.
Ikääntyneet	Toimenpiteet 2026-2029
	10. Huomioimme senioreiden näkökulman kaupunkisuunnittelussa ja palveluiden kehittämisessä vahvistamalla vuoropuhelua ikääntyneiden kanssa sekä hyödyntämällä vanhusneuvoston roolia ja muita vaikuttamistoimielimiä. Tavoitteena on tukea ratkaisuja, jotka mahdollistavat ikääntyneiden asumisen kotona mahdollisimman pitkään.
Poikkileikkaavat tavoitteet ja toimenpiteet	Toimenpiteet 2026-2029
	9. Selvitämme keinoja edistää fyysistä, henkistä ja sosiaalista turvallisuutta julkisissa tiloissa, mukaan lukien yhteiset toimintaperiaatteet ja turvallisen tilan käytännöt, sekä ehkäisemme rasismia ja syrjintää vahvistamalla yhdenvertaisuutta, puuttumisen keinoja ja turvallisen ilmapiirin rakentumista.
	10. Edistämme turvallista ja saavutettavaa arkiympäristöä kaikille ikä- ja väestöryhmille huomioimalla eri toimintakyvyt, elämäntilanteet ja käyttäjäryhmien tarpeet kaupungin suunnittelussa, palveluissa ja tapahtumissa. Hyvinvointia edistävä toiminta toteutetaan ensisijaisesti kaikille avoimina, eri väestöryhmiä yhdistävinä ja matalan kynnyksen kokonaisuuksina.